

คนจากไหน
คนจากไหน ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครคีรี

คนจากไหน ไทยทรงดำ

คนจากไหน ไทยทรงดำ

พระนครคีรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2402 ตามพระราชประสงค์ของ **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4** โดยมีเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ผู้ซึ่งเคยออกแบบหมู่พระอภิเนาว์นิเวศในพระบรมหาราชวัง มาเป็นแม่กองในการก่อสร้างด้วยพระมหากษัตริย์คุณและพระอัจฉริยภาพขององค์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อีกทั้งความปรีชาสามารถของเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) จึงก่อให้เกิดพระราชวังนาม **"พระนครคีรี"** พระราชวังคู่บ้านคู่มืองเพชรบุรีขึ้นมา

แต่ตัวอย่างนั้น **"แรวงาน"** ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดพระราชวัง **"พระนครคีรี"** โดยผู้ที่เป็นแรวงานสำคัญในการก่อสร้างพระราชวังในขณะนั้นคือ **"ลาวทรงดำ"** หรือ **"ลาวโซ่ง"** ในปัจจุบันก็คือกลุ่มชาติพันธุ์ **"ไทยทรงดำ"** **"ไทดำ"** หรือ **"ไทยโซ่ง"** และเพื่อเป็นการให้เกียรติและแสดงความขอบคุณที่ร่วมก่อสร้างพระราชวัง **"พระนครคีรี"** นี้ขึ้นมา ทางผู้จัดทำจึงได้รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงบทความนี้ขึ้นมา ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำเท่านั้น เพราะหากศึกษาเรื่องราวของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำอย่างจริงจังแล้ว จะพบว่ามีความน่าสนใจและควรมีค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างมาก

ใคร?

ไทยทรงดำ ไทดำ ไทยโซ่ง ไตดำ ผู้ไตซงดำ ผู้ไทยดำ ลาวโซ่ง ลาวซ่ง ลาวซ่งดำ จะเรียกด้วยชื่ออะไรก็ตาม ในบทความนี้หมายถึงกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน โดยชื่อเรียกว่า ไทยทรงดำ ไทดำ ไทยโซ่ง ฯลฯ สันนิษฐานว่า น่าจะเรียกตามเนื้อผ้าที่นุ่งห่มเพราะชอบแต่งกายด้วยผ้าสีดำ เนื้อด้วยคำว่า **“โซ่ง”** แผลงมาจากคำว่า **“ส้วง”** ซึ่งมีความหมายว่า กางเกง อีกทั้งยังพบว่า ทาง ไทยเวียง หรือ ลาวเวียง กลุ่มชาติพันธุ์ชาวลาวที่ ย้ายถิ่นฐานจากเมืองเวียงจันทน์ มาบริเวณลุ่มน้ำภาค กลางของไทย บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ก็

เคยเรียกไทยทรงดำนี้ว่า **“ลาวกุงเกว”** หรือ **“ลาว กางเกว”** ดังนั้น ไทยทรงดำ ไทดำ ไทยโซ่ง ฯลฯ น่า จะมีความหมายว่า ชาวที่นุ่งกางเกงสีดำ ตามข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารการเรียกชื่อว่า **“ไทย ทรงดำ”** จะเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มชาติพันธุ์นี้มากกว่า ที่จะเรียกพวกเขาว่า **“ลาวทรงดำ”** หรือ **“ลาวโซ่ง”** เพราะโดยส่วนใหญ่ในชุมชนมีความรู้สึกยินดีและ ยอมรับด้วยความภูมิใจว่าเขาเป็นไทยทรงดำมากกว่า ชื่ออื่น หากมีการเรียกด้วยชื่ออื่นพวกเขาเหล่านั้นอาจ จะมีความรู้สึกเขินอาย หรือไม่พอใจยอมรับได้นั้นเอง

กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยทรงดำ นิยมแต่งกายด้วย ชุดสีดำ หรือสีครามเข้มเกือบดำ ซึ่งเป็นเครื่องแต่งกาย ที่ผลิตใช้กันเองในชุมชน โดยอาชีพหลักของชาวไทย ทรงดำ คือ ทำนา มีทั้งทำนาข้าวเหนียว ข้าวเจ้า นอก จากนี้ก็มีทำไร่ หาของป่า และเลี้ยงสัตว์ โดยมีอาชีพ จักสานเป็นอาชีพรองอีกอย่างหนึ่งที่แพร่หลายมากใน หมู่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยทรงดำ

คนจากไทบน
คนจากไทบน ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

ใคร?

เมืองเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาว
ไทยทรงดำ ย้ายเข้ามาอาศัยหนาแน่นและเป็นจำนวน
มาก โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยในอำเภอเขาย้อย จังหวัด
เพชรบุรี เนื่องด้วยลักษณะภูมิประเทศของอำเภอ
เขาย้อยในอดีตมีลักษณะเหมือนกับบ้านเมืองเดิม ที่
อาศัยตามป่าเขา ส่วนอำเภออื่น ๆ ก็มีอยู่บ้างประ
ปราย เช่น อำเภอเมือง แดบหนองพลับ เวียงคอย
อำเภอบ้านแหลม ตำบลบางครก อำเภอบ้านลาด
ตำบลห้วยซ้อว เป็นต้น

คนจากไหน
คนจากไหน ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

มาจากไหน?

ชาวไทยทรงดำ เดิมตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณเมืองแถวหรือเดียนเบียนฟูของประเทศเวียดนาม ในปัจจุบันบริเวณดังกล่าวในอดีต เรียกว่า **แคว้นสิบสองจุไทย** นอกจากนั้นยังกระจายตัวอยู่ตั้งแต่มณฑลกวาวสี มณฑลยูนนาน มณฑลต๋วเกี๋ย ลุ่มแม่น้ำดำ และลุ่มแม่น้ำแดง

คนจากไหน
คนไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

เข้ามาอย่างไร?

ชาวไทยทรงดำ ที่ย้ายเข้าในดินแดนของประเทศไทย ตามเอกสาร พบว่ามีมาตั้งแต่ก่อนสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเข้ามาสร้างชุมชนอยู่ในหัวเมืองชั้นใน ทั้งโดยการอพยพเข้ามาเอง ถูกกวาดต้อน และถูกเกลี้ยกล่อมให้เข้ามา โดยสรุปสาเหตุสำคัญไว้ ดังนี้

1. ผลจากสงคราม กล่าวคือ ในบริเวณแคว้นสิบสองจุไทย เคยถูกพวกจีนฮ่อย กลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีน บุกรุก ปล้นฆ่า และเผาบ้านเผาเรือน อีกทั้งแคว้นสิบสองจุไทยเป็นพื้นที่ที่ทัพจีนและญวนปะทะกัน จึงทำให้ชาวบ้านที่นั่นพลอยเดือดร้อนไปด้วย และเป็นเหตุทำให้ชาวบ้านที่นั่นต้องอพยพ

2. การกวาดต้อนของสยาม จากหลักฐานที่ปรากฏในเอกสารได้อธิบายถึงการเข้ามาอาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยทรงดำในจังหวัดเพชรบุรีอยู่ 3 ช่วงสำคัญด้วยกัน คือ

ช่วงที่ 1 ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พ.ศ. 2322

ช่วงที่ 2 สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ช่วงที่ 3 สมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

เข้ามาอย่างไร?

ช่วงที่ 1 ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี สมเด็จพระเจ้าตากสิน
มหาราช พ.ศ. 2322

ชาวไทยทรงดำ หรือ ลาวทรงดำ ถูกกวาดต้อนเป็นจำนวนมากมายังจังหวัดเพชรบุรี
เมื่อปี พ.ศ. 2322 ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี **สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** โปรดให้
กองทัพสมเด็จพระมหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสีห์พิฆณวารีชาชเข้าตีเวียงจันทน์ได้สำเร็จ
แล้ว ได้สั่งให้กองทัพเมืองหลวงพระบางไปตีเมืองกันต์ (เวียดนามเรียกว่า เมืองซ็องหวี) และ
เมืองม่วย โดยประชาชนสองเมืองนี้เป็นลาวทรงดำซึ่งอาศัยอยู่บริเวณริมเขตแดนเวียดนาม ซึ่ง
ปรากฏหลักฐานในพระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 1 ความว่า

“ . . . ในจุลศักราช 1141 ปีกุน เอกศก (พ.ศ. 2322) . . . และ
ให้กองทัพหลวงพระบางไปตีเมืองกันต์ ล้วนเรียกว่าเมืองซ็องหวี เมืองม่วย
สองเมืองนี้เป็นลาวทรงดำ (ผู้ไทยดำ) อยู่ริมเขตแดนเมืองลววน ได้
ครอบครัวลาวทรงดำลวมาเป็นอันมาก พาครอบครัวลาวเวียง ลาวทรง
ดำลวมาตั้งกรุง ในเดือนยี่ ปีกุน เอกศก (พ.ศ. 2322) นั้น ลาวทรงดำ
นั้นโปรดให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่เพชรบุรี ลาวเวียง ลาวหัวเมืองปากโขง
ตะวันตกก็โปรดให้ไปตั้งบ้านเมืองอยู่สระบุรี เมืองราชบุรีบ้าง ตามหัวเมือง
ตะวันตกบ้าง อยู่จันทบุรีบ้าง ก็มีเชื้อสายมาจนทุกวันนี้ . . . ”

เข้ามาอย่างไร?

ช่วงที่ 2 สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้กวาดต้อนชาวลาวทรวด้า (ไทยทรวด้า) มาจากเมืองแวง หรือเมืองเดียนเบียนฟู ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนาม ใน พ.ศ. 2335 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้ชาวลาวทรวด้า (ไทยทรวด้า) กลายไปเป็นกำลังคนของเวียดนาม จึงโปรดให้ไปอยู่ที่เมืองเพชรบุรีกับพวกที่อยู่ก่อนแล้ว

เข้ามาอย่างไร?

ช่วงที่ 3 สมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

สมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2373 พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ไปชำระรับครัวลาวที่เมืองหลวงพระบาง กวาดต้อนรวบรวมมาจากหัวเมืองลาวต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยประมาณหนึ่งหมื่นหกพันคนเศษ และทรงโปรดให้ไปอยู่ตามพวกที่เคยอยู่มาก่อน

ต่อมาใน พ.ศ. 2379 เมื่อหัวเมืองลาวต่าง ๆ เริ่มพากันอ่อนน้อมขอขึ้นกับกองทัพไทย โดยทางกรุงเทพฯ ได้ให้เมืองเหล่านั้นอยู่ภายใต้การดูแลของเมืองหลวงพระบาง และในบางคราวที่เมืองบางเมืองคิดต่อต้านเมืองหลวงพระบาง เจ้าอุปราชเจ้าราชวงศ์เมืองหลวงพระบาง จึงสั่งยกทัพไปตีเมืองเหล่านั้น และกวาดต้อนเหล่าชาวลาวทรงดำมายังที่กรุงเทพฯ โดยในคราวนี้ปรากฏหลักฐานในพงศาวดารเมืองหลวงพระบาง ความว่า

“... ศักราช 1198 ปีวอก อัฐศก (พ.ศ. 2379) เจ้าอุปราชเจ้าราชวงศ์มี สุกอักษรแต่งให้เจ้าอุ่นแก้วคุมดอกไม้เงินดอกไม้ทองลงมา ณ กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า เจ้าอุปราชหรือเจ้าราชวงศ์ คงจะตั้งเป็นเจ้าเมืองหลวงพระบางคนหนึ่งจึงโปรดตั้งเจ้าอุ่นแก้วบุตรเจ้านครหลวงพระบางอนุรุทธิ์ที่ 5 เป็นเจ้าน้องอุปราชราชไทยเป็นที่ราชวงศ์ขึ้นไปรักษาบ้านเมือง ครั้นเจ้าอุปราชเจ้าราชวงศ์ปลงศพเจ้าเมืองหลวงพระบางเสร็จแล้ว พวกเมืองหิ้ม เมืองคอย เมืองควร ตั้งขัดแย้งต่อเมืองหลวงพระบาง เจ้าอุปราชเจ้าราชวงศ์แต่งให้ท้าวพระยาคุมกองทัพขึ้นไปตีจับได้ลาวทรงดำ (ผู้ไทยดำ) แต่งให้พระยาศรีมหานามคุมลงมา ณ กรุงเทพฯ ครั้งหนึ่งฯ . . .”

เข้ามาอย่างไร?

ช่วงที่ 3 สมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

อีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 2381 เจ้าอุปราชวิวาทกับเจ้าราชวงศ์ เจ้าราชวงศ์จึงคุมชาวลาวทรวงดำลงมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารที่ กรุงเทพฯ ตามที่ปรากฏหลักฐานในพงศาวดารเมืองหลวงพระบาง ความว่า “. . . ศักราช 1200 ปีจอ สัมฤทธิศก (พ.ศ. 2381) เจ้าอุปราชเจ้าราชวงศ์ มีความวิวาทกันลงมา ณ กรุงเทพฯ . . .”

การกวาดต้อนลาวทรวงดำ (ไทยทรวงดำ) อพยพลงมาที่ กรุงเทพฯ ซึ่งทั้งสามคราวดังที่กล่าวมานี้ **พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว** ได้โปรดเกล้าฯ ให้ไปตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่**เมืองเพชรบุรี** ซึ่งเป็นเมืองที่มีการอพยพชาวลาวทรวงดำ หรือ ไทยทรวงดำ อยู่ก่อนแล้ว

เมืองเพชรบุรี เป็นเมืองเก่าแก่และมีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในฐานะหัวเมืองชั้นในที่มีความสำคัญ ซึ่งการที่ชาวลาวถูกกวาดต้อนและอพยพเข้ามา โดยทางการได้ส่งไปอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ นั้น จุดมุ่งหมาย คือ ต้องการให้ชาวลาวได้อยู่รวม ๆ กันและมีแหล่งที่อยู่อาศัยตามลักษณะภูมิประเทศเดิม เพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแลและเพื่อสร้างบรรยากาศความสบายใจให้แก่ชาวลาว เช่น **ลาวทรงดำ (ไทยทรงดำ)** ที่เข้ามาอยู่ที่เมืองเพชรบุรีที่มีป่าเขาเหมือนบริเวณที่ราบสูงถิ่นเดิมของชาวลาวทรงดำ (ไทยทรงดำ)

นอกจากนั้นในเชิงยุทธศาสตร์การที่กวาดต้อนชาวลาวไปยังหัวเมืองต่าง ๆ โดยเฉพาะหัวเมืองชั้นใน เช่น เมืองกาญจนบุรีเมืองฉะเชิงเทรา หรือเมืองเพชรบุรี ก็เพราะว่า

1. เมืองเหล่านี้อยู่ไกลจากแหล่งที่อาศัยเดิมของชาวลาว เพื่อป้องกันการหลบหนีกลับไปบ้านเมืองลาว
2. เมืองเหล่านี้เป็นเมืองหน้าด่านป้องกันราชธานี เหมาะจะเป็นที่ระดมคนและเพิ่มพูนกำลังรบ เป็นเมืองชุมทาง เมืองศูนย์กลางที่กองทัพจากหัวเมืองต่าง ๆ ถูกเกณฑ์ให้ไปสมทบในราชการสงคราม หรือเป็นเมืองทางผ่านเมื่อมีข้าศึกยกทัพมา

วัตถุประสงค์ในการกวาดต้อนเข้ามา?

1. ต้องการกำลังคน แม้ว่าการป้องกันบ้านเมือง เป็นหน้าที่สำคัญของเหล่าขุนนางและไพร่ไทย แต่ เนื่องจากกำลังคนไม่เพียงพอ ดังนั้นชาวต่างด้าวที่ด้อย หลักแหล่งในราชอาณาจักรสยาม เช่น ชาวเขมร มอญ และลาว เป็นต้น จึงมีหน้าที่ต้องรับใช้ประเทศป้องกัน ข้าราชการด้วย

“ไทยทรงดำ” ชาวลาวจะถูกเกณฑ์เพื่อใช้เป็น กำลังรบสมทบให้กับกองทัพจากราชธานีหรือหัวเมือง อื่นตามแต่โอกาสและเหตุการณ์ ยกตัวอย่างในปี พ.ศ. 2394 ช่วงต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ราชอาณาจักรสยามกำลังเผชิญภัย จากการคุกคามของลัทธิจักรวรรดินิยมจากชาวตะวันตก เพื่อเตรียมความพร้อมพระองค์ทรงโปรดให้มีการ ฝึกหัดชายรุ่นหนุ่ม

ทั้งชาวไทยและชาวต่างด้าวในด้านการรบ โดยเฉพาะฝึกหัดวิชาทหารอาวุธ และหนึ่งในชาวต่างด้าวที่ ถูกเกณฑ์ให้ไปเป็นกำลังรบ เพื่อทำหน้าที่ป้องกัน ประเทศนั้น คือ กลุ่มชาติพันธุ์ **“ไทยทรงดำ”** ที่อาศัย อยู่ที่เมืองเพชรบุรี ตามที่ปรากฏในสารตราว่าด้วย เกณฑ์ลูกหมู่เมืองราชบุรี เพชรบุรี ไว้ว่า

“... โปรดเกล้าฯ จะให้ฝึกหัดวิชาทหารอาวุธขึ้น ไว้ให้ชำนาญในการยุทธสำหรับจะได้ป้องกันขอบ ขันทสีมา และทั้งจะได้เป็นที่เฉลิมพระเกียรติ ...”

คนจากไท
คนจากไท ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

วัตถุประสงค์ในการกวาดต้อนเข้ามา?

2. ต้องการแรงงาน เพื่อทดแทนพลเมืองที่เสียชีวิตเนื่องจากสงครามให้เพียงพอต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เมื่อบ้านเมืองตกสู่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าราชการมากแพว พลเมืองบางส่วนต้องอดตายเพราะอดอาหารเนื่องจากขาดแคลน**แรงงานในการผลิต** ในสมัย**พระเจ้ากรุงธนบุรี**ทรงแก้ปัญหาเรื่องนี้ โดยการเพิ่มกำลังการผลิตทางการเกษตรให้มากขึ้นเพียงพอต่อการบริโภค รวบรวมผู้คนมาเพิ่มเติมทดแทนเพื่อให้มีจำนวนมากพอ แม้จะเป็นพลเมืองชาวลาวหรือการกวาดต้อนเชลยศึก

นอกจากจะเกณฑ์**ชาวลาว** หรือ**ชาวไทยทรงดำ** ใช้เป็นแรงงานเพื่อการเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการผลิตแล้ว ชาวลาว หรือชาวไทยทรงดำยังถูกเกณฑ์เป็นแรงงานเพื่อใช้งานในกรณีพิเศษอีกด้วย อย่างการเกณฑ์แรงงานเพื่อทางราชการ นั่นคือ **แรงงานเพื่อการก่อสร้าง** ซึ่งงานดังต่อไปนี้นับได้ว่าเป็นคุณประโยชน์และมีความสำคัญอย่างยิ่งตลอดจนถึงปัจจุบัน

คนจากไท
คนจากไท ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

วัตถุประสงค์ในการกวาดต้อนเข้ามา?

ยกตัวอย่าง การก่อสร้างพระราชวังที่เมืองเพชรบุรี **"พระนครคีรี"** พระราชวังในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2402 โดยแรงงานสำคัญในการสร้างพระนครคีรีนั้นเป็นแรงงานจาก **"ลาวทรงดำ"** หรือ **"ลาวโซ่ง"** ในปัจจุบันก็คือกลุ่มชาติพันธุ์ **"ไทยทรงดำ"** **"ไทดำ"** หรือ **"ไทยโซ่ง"** ซึ่งเป็นกำลังแรงงานหลักของราชการในช่วงเวลานั้น

โดยชาว**ไทยทรงดำ**และกลุ่มชาติพันธุ์ลาวอื่น ๆ ได้ถูกอพยพกวาดต้อนเข้ามาในสยามใน**สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี** และ**สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว** โดยเฉพาะที่**เมืองเพชรบุรี**เป็นที่ตั้งถิ่นฐานสำคัญของกลุ่มชาติพันธุ์**ไทยทรงดำ** (ลาวทรงดำ) ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้เป็นทั้งแรงงานในการก่อสร้างและเป็นผู้ใช้บนพระนครคีรีอีกด้วย

คนจากไท
คนจากไท ไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ

คนจากไหน คนไทยทรงดำ

บทความข้างต้นแม้ว่าในอดีตของชาวไทยทรงดำจะถูกเรียกว่าเป็น “ชาวต่างดาว” ซึ่งถูกกวาดต้อนให้อพยพออกจากถิ่นฐานเดิมบ้าง เป็น “เชลยศึก” จากสงครามบ้าง หรือแม้แต่คำว่า “แรวงาน” ก็ตาม แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งก็กลายเป็นเพียงแค่กลไกทางสังคมที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น เพราะในปัจจุบันสิทธิและศักดิ์ศรีของเป็นชาวไทยทรงดำ ก็มีเท่าเทียมไม่ต่างอะไรกับคนไทย ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีพ่อแม่เป็นคนเชื้อสายใด หากเกิดในเมืองไทย เรียนหนังสือไทย อ่าน พูด และใช้ภาษาไทย ก็ย่อมต้องมีศักดิ์ศรีของความเป็นคนไทยเหมือนกัน และที่สำคัญทุกคนต่างมีศูนย์รวมดวงใจ ณ ที่แห่งเดียวกัน คือ **ความเป็นพสนิกขอในหลววงค์เดียวกัน** นั้นเอง